

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MÉRLEKÉN HETEKÉNT EGYDARAB
szombaton és egyes rendkívüli
alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlévtár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendő
a szerzőknek.)

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
irodája, ide küldendő az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A helyi vasut részvénytársasággal a villamos átalakítása tárgyában kötendő szerződés tervezete.

Területhasználati szerződés,

(tervezet)

amelyet egyrészlől Debreczen sz. kir. város közönsége, másrészlől a Debreczeni Helyi Vasut Részvénytársaság—debreczeni bejelentett czég a debreczeni helyi vasutnak villamos üzemeire leendő átalakítása és berendezése, valamint újabb kiegészítő vonalak építése és mindezek üzemen tartása czéljaira szükségesített városi közterületek használatára tárgyában egymással a következőkben kötötték:

A szerződés szövegében Debreczen sz. kir. város közönsége „a város”, a Debreczeni Helyi Vasut Részvénytársaság czég pedig „a társaság” elnevezéssel jeletítenek.

A szerződés tárgya: vasuti vonalak, építési határidő.

I. §. A város a társaságnak jelen szerződés tartamára kizárólagos jogot ad arra, hogy Debreczen városának útjait, utcáit, tereit és hidjait az alább felsorolt irányokban vezetendő vonalakból álló városi vasut építésére és üzemen tartására díjtalanul felhasználja.

Az átalakítandó, illetve építendő városi vasut vonalait a következők:

a) A m. kir. államvasutak debreczeni pályaudvarától kiindulva a Hunyadi-utca és illetve Deák Ferenc-utca, Nagy-Piac-utca, Péterfia-utca és Simonyi-uton át a Nagyerdőn levő fürdőházig vezetendő kettős vágányú vonal;

b) a fenti a) alatt említett vonalból kiágazólag a Kossuth Lajos-, Nap- és Szentanna-utczákon a magy. kir. államvasutak debreczen—szerencsi vonaláig vezetendő vonal. A város a saját tulajdonát képező közbiztonsági vonalat ezeneml átengedi a társaság tulajdonába és a társaság a fent mondtott vonalat a magy. kir. államvasutak által építendő felüljárón át összeköti a közbiztonsági vonallal.

Ezek szerint tehát a folytatólagos vonal lesz a mondtott felüljárón át a közbiztonsági, illetőleg a magy. kir. dohánybevéltő hivatal telephéire vezetendő vonal;

c) az ugyancsak az a) alatti vonalból kiágazólag a Hatvan-utczán át a Debreczen—hajdunánási h. é. vasut Debreczen-Vásárter állomásáig és onnan folytatólag a külső Baromvásárterig vezetendő vonal;

d) az ugyancsak az a) alatt említett vonalból kiágazólag a Csapó-utczán, Árpád-téren és Hajdudhází-uton

át a laktanyák kapujáig vezetendő vonal;

e) az ugyancsak az a) alatti vonalból kiágazólag a Homokkert-utczán át a b) alatti vonalban való beágazással vezetendő vonal.

Ezen Homokkert-utczai vonal kiépítését és megnyitását a társaság 1915 december 31-ig halaszthatja.

f) A fenti vonalaknak a központi forgalmi teleppel való összeköttetés czéljaira szolgáló vonal.

Forgalmi települ első sorban a helyi vasut jelenlegi forgalmi telepe szolgál és itt történik a város által szolgáltatott villamos áram átvétele is. Az e helyen el nem helyezhető létesítmények czéljaira a város a társaság rendelkezésére bocsátja forgalmi telep czéljaira jelen szerződés tartamára az Ispóty-lapason azon területet, mely a Hajdusámsón—nyírbaróti vasut részére volt állomás czéljaira kijelölésbe helyezve.

A villamos vasut e helyen fogja újabb kocsi telepét és egyéb építményeit létesíteni, sőt amennyiben a város a jelenleg ott levő futelepi részvénytársaság bérszerződésének lejártá után, vagy időközki megszűnése esetén a mondtott részvénytársaság által most elfoglalt területből a vasut mostani, Petőfi-téri telephének megfelelő nagyságú területet fog a társaságnak a Petőfi-téri telephéit rendelkezésére bocsátani, akkor köteles lesz a társaság Petőfi-téri létesítményeit is oda átvinni és a Petőfi-téri területet a városnak visszaadni.

Mint hogy az Ispóty-laposi állomás nemcsak a városi vasut, hanem a Debreczen—sámsoni, esetleg nyírbaróti vasut czéljaira is fel fog használtatni az utóbbi h. é. vasut engedélyének egész tartama alatt, felek megegyeznek abban, hogy a helyi érdekű vasut a városnak a forgalmi telep közös használatáért használati díjat fog fizetni olyképen, hogy az Ispóty-telek értékének 5%-os kamataihoz a h. é. vasut tengelyforgalmának a városi vasut tengelyforgalmához való arányában hozzá fog járulni.

A városi vasut ugy a személy, mint a teherforgalom lebonyolítására szolgál, a b) alatti vonalból a dohánybevéltő hivatal telephéire vezetó vonalrészen és az a) alatti vonalon egyelőre csak teherforgalom fog lebonyolítani.

A vasutépítés czéljaira metalan szükséges kisajátításokat a Homokkert-utczai vonal kivételével a társaság sajátjából fedezi, a Homokkert-utczai vonalhoz esetleg szükséges kisajátításokat a város fogja végezni a saját terhére.

A társaság köteles a fent elősorolt összes vonalakat, az „e” pont alatti kivételével, a kereskedelmi m. kir. miniszter által a részletes építési tervek jóváhagyása alapján kiadandó építési engedély kézbesítésétől számított

(12) tezenkettő hónap alatt — kivéve november, december, január és február hónapokat — kiépíteni és a vonalakat és minden tartozékukat üzemképes állapotba helyezve, felülvizsgálatra készen előállítani.

2. §. A személyforgalmat villamos hajtóerővel kell lebonyolítani, a teherforgalmat gőzerővel is lehet folytatni.

3. §. Az 1. §-ban megjelölt utvonalakra, illetőleg utáryonokra a város a jelen szerződés fennállása alatt semminemű vasutára, vagy más közforgalmi közlekedési eszköz járatására területhasználati jogot és engedélyt másnak nem adhat, sem azokön vasutat maga sem építhet, illetőleg más közforgalmu közlekedési eszközt nem járathat.

Kivételnek e kizárólagosság alól a terek, melyekre másnak is adhat a város területhasználati engedélyt.

A társaság jogosult az 1. §-ban megjelölt vonalakon kívül más vonalakat is az ebben a szerződésben foglalt feltételek mellett megépíteni és üzemben tartani és a város már most megadja neki erre a területhasználati jogot, ha a társaság megkapja a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ideiglenes vagy végleges engedélyt.

Ha pedig ily más vonalak a város kívánma, vagy harmadik személy ajánlkoznék valamely közlekedési eszköz létesítésére és pedig akár olyanra, amely pusztán városi területen halad, akár olyanra, amely a városon kívül is vezet, úgy a város a városi területen tervezett vonalra nézve előjogot biztosít a társaságnak, mihez képest ily vasut vagy más közlekedési eszköz létesítésére első sorban a társaságot kell felszólítani. És csak ha a társaság nem lenne hajlandó a tervbe vett vasuti vonalat, illetőleg közlekedési eszközt sem a jelen szerződésben meghatározott feltételek mellett, sem a harmadik által kötelező módon megajánlott feltételek mellett létesíteni, szabad a városnak az illető vasuti vonal, illetőleg közlekedési eszköz létesítésére engedélyt kérni, vagy harmadik személynek területhasználati jogot adni.

Ha a város közönsége, vagy a harmadik személy nem villamos hajtó erőre tervezné a közlekedési eszközt, úgy a társaság előjogánál fogva ugyan azt a hajtóerőt használhatja, vagy helyette villamos erőt alkalmazhat.

A társaság tartozik a vele közölt tervhez és ennek feltételei el, vagy el nem fogadásáról az értesítés vételétől számított 3 hónap alatt nyilatkoznai.

Harmadik személy a területhasználati jogot nem kaphatja meg kedvezőbb feltételek mellett, mint aminők mellett azzal a társaság megkínáltaott.

4. §. Mihelyt tiszta a nyereség három egymásután következő évben a hatszázalékot elérte, köteles a társaság a város kívánságára és azzal egyetértve megállapítandó a város területén levő vonalrészekben három kilométerig terjedő, de egyenként legalább 800 méter hosszú meghosszabbítást vagy kiágazást 12 hónap alatt létesíteni.

Ezen kötelezettsége megújul, valahányszor a meghosszabbítás vagy új kiágazás létesítése után a fentebb megjelölt tiszta nyereség egymásután következő újabb (3) három éven át a (6) hat százalékot újra elérte. Megszűnik azonban ezen kötelezettsége, mihelyt a villamos vágányhálózat (30) harmincz kilométernyi összhosszuságot elért. Az ezen kötelezettségek szerint létesítendő vonalak hosszába az előző szakasz értelmében a társaság által saját kezdeményezéséből metalán épített vonalak hosszát be kell tudni. Kettős vágányu vonalak közül csak

a MÁV. állomástól a Nagyerdőig terjedő fővonal hossza tudatik be kétszeresen

A hat százalékos tiszta nyereség elérése előtt is köteles a társaság kiépíteni és nem rendszeres, hanem csak szükséghez mért forgalommal ellátni a létesítendő új köztemető felé vezető vonalat legfeljebb egy és fél kilométer hosszban.

A szerződés időtartamának utolsó (5) öt évében azonban a társaság vonalmeghosszabbítást vagy kiágazást létesíteni többé nem tartozik.

Villamos áram. Építési szabályok.

5. §. A villamos áramot a társaságnak a város villamos műve szolgáltatja, amire nézve a felek egymással külön szerződést kötnek.

6. §. A villamos áram vezetésére szolgáló vezetékeket a föld felett kell elhelyezni.

A város tulajdonát képező épületek falaira való felerősítéshez a város az engedélyt már most megadja, a magán tulajdonosok házáinak falaira való esetleges felerősítéshez az engedélyt a társaságnak az illető tulajdonosoktól kell kieszközölnie.

7. §. Az összes vonalak részben egy, részben kettős vágányuak lesznek, az egyvágányuakat a rendes forgalom akadálytalan lebonyolítására szükséges kiterőkkel kell ellátni. Ha később egyes vonalrészekben, vagy az egész vasuthálózaton a forgalom igényei a második vágány lefektetését vagy új kiterők létesítését szükségessé fogják tenni, a város a második vágány lefektetésére és a kiterők beépítésére ezenel feljogosítja a társaságot, feltéve, hogy a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter az engedélyt megadja.

A vágányok a szabványos 1435 m. nyomtávolság-al birjanak.

8. §. A vasut építéséhez, illetőleg annak villamos üzemre való átépítéséhez szükséges városi közterületek azon állapotban és azon helyszíni magasságban bocsátatnak a vállalkozó rendelkezésére, amint vannak. A vállalkozó köteles az építéshez szükséges egyenlőt munkálatokat, feltöltéseket, leásásokat a pálya egész szélességében saját költségén végezni.

A társaság köteles a vaspálya építése, illetőleg átépítése idejében burkolattal nem bíró pályarészekben az ut- vagy utcakeresztezéseket, utátjárókat, a megállóhelyhez vezetőket is ideértve — ha azt a város kívánja, vagy a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter elrendelne — az illetékes hatóságok utasításai értelmében saját költségén burkoltatni, a hozzávaló burkolási anyagokat azonban a város ingyen adja át a helyszínen a vállalkozónak.

Öt, ahol már kész kövezet vagy más burkolat van, a sinek közti terület és ezektől jobbra és balra 0-30—0-30 méternyi szalag a városi hatóság ellenőrző utasítása szerint burkolandó, esetleg más burkolatanyaggal látandó el és a vasut építése, illetve átépítése folytán, szükségessé válándó ezen burkolási munkálatokat a vállalkozó köteles régi jó burkolási anyag felhasználásával saját költségén foganatosítani, a burkoláshoz szükséges új anyagot azonban a város szolgáltatja és szállítja a munka helyére.

Műszaki tekintetből beleegyeznek a város, hogy a pályatest és annak mellékletei asphalttal burkolt utcák-

han nem asphalftal, hanem a város által ingyen szolgáltatandó kőzakkával burkolatásának a társaság által.

Köteles a társaság a pályát úgy építeni, hogy úgynevezett körüli áramok, — melyek a földre fektetett gáz- és vízvezető csöveket megtámadhatnák, — ne keletkezhesenek.

Megállapodniak a felek, hogy a fővonalon mindkét ágán a MÁV. állomástól a kórházig minden utca keresztelésnél és utcába való bekanyarodásnál Phönix rendszerű sinek alkalmazassanak. Ezen vonal többi részén, valamint a Kossuth-utcán a templomon tulig, a Csapó-utcán a Veres-utczáig, a Hatvan-utczári a Reáliskolái színszemes rendszer, a többi vonalokon, illetőleg vonalrészekben pedig közönséges Vignol sinek alkalmaztatnák.

Általában kikötetik, hogy a szekerek és egyéb járművek közlekedése a pályatesten semmi akadályba ne ütközzék.

A vezető sinek köze alkalmas módon kifőtendő.

Későbbi építkezések a vonal természetéhez képest foganatosítandók.

9. §. A társaság köteles továbbá azon munkák költségeit is viselni, amelyek a pályatest építése folytán a közforgalom biztosítása és a vizek akadálytalan levezetése végett szükségesek.

10. §. A város a vasut építésének biztosítása érdekében intézkedni fog, hogy az építés ideje alatt a szükséghez képest egyes utcákban, utakon, tereken és hidakon a közlekedés korlátoztassék, esetleg egészen felfüggesztessék.

Viszont azonban a társaság köteles a pályatest építését lehető gyorsan befejezni, hogy a közforgalom a szükségesén túl ne korlátoztassék.

11. §. A járművek állandóan jó karban és tisztán tartandók.

A város a személykocsik (25) huszonöt százalékkal való szaporítását követelheti, ha az összes ülő és álló helyek legalább (70) hetven százaléka egy egész éven át állandóan el van foglalva. Amennyiben ezen kikötésekre vonatkozólag a város és társaság között nézeteltérés merülne fel, végérvényesen a kereskedelemügyi magyar kir. miniszter dönt.

12. §. A társaság köteles az előállítandó épületek terveit a helyhatósági építési szabályrendelet értelmében, a vasutvonal fekvését feltüntető helyszínrajzok és hosszszelvényt 1:1000 (vagy 1:720) léptékben elkészítve nemkülönbén a vasut többi alkatrészeinek és felszereléseinek (sinek, váltók, kiterők, műtárgyak, forgalmi és berendezési eszközök stb.) részletes rajzait és leírását is, a város tanácsának (3—3) három-három példányban bemutatni, amely azokat helybenhagyás végett a kereskedelemügyi magyar királyi miniszterhez (15) tizenöt nap alatt felterjeszti.

13. §. A társaság tartozik a közutakon foganatosítandó minden építkezést a város tanácsával olyvégből bejelenteni, hogy a város a megfelelő rendezési intézkedéseket tegyehesse. A város tartozik a bejelentés tudomásul vételéről és a netán szükségesnek talált rendezési intézkedésekről a társaságot azonnal értesíteni, hogy a munka késedelmet ne szenvedjen. Az értesítési helyhatósági építési engedélyül szolgál. Sürgős munkákat, ha azokra a vállalkozó a miniszteri építési engedélyt megkapta, elegendő a városi mérnöki hivatalban bejelenteni

és azokat ezen bejelentés után és a mérnöki hivattaltól nyert utasítás betartásával azonnal is szabad foganatosítani.

Az építkezésnél a vonatkozó hatósági szabályrendeleteket és intézkedéseket pontosan be kell tartani.

14. §. A vasut és annak összes tartozékai folytonosan jó- és üzemképes állapotban tartandók fent és a szerződés lejártakor ily állapotban adandók át a városnak.

Az utak használatára, azok fenntartására és átépítésére vonatkozó rendelkezések, köz- és magánépítkezések alkalmával követendő szabályok.

15. §. A társaság tartozik a pályatestet, vagyis a sinek közötti részt és a sínszalaktól jobbra és balra (30) harmincz cm. széles sávot a saját költségén jökeben tartani, de burkolt utcákban az ehez való burkolási anyagot a város szolgáltatja ingyen a helyszínére szállítva.

A társaság tartozik a pályatesttől a forgalmi akadályokat — harmadik személy által okozott rendkívüli forgalmi akadályok kivételével — eltávolítani s azt mindig tisztán tartani. A vállalkozó alkalmazottjai harmadik személyekül nem tekintetnek.

16. §. A város a vasutnak és tartozékainak, valamint a vasut forgalmának a szerződés tartama alatt a közúti forgalommal szemben leendő megvédése végett, ezen szerződés kormányhatósági jóváhagyásától számított (3) három hónapon belül szabályrendeletet fog alkotni s azt kormányhatósági jóváhagyás végett felterjeszteni.

17. §. Azon esetben, ha a vasut létesítése utáni időben utak, terek vagy hidak szabályozása vagy csatornázása, avagy légszesz- vagy vízvezeteki csövek javítása vagy lefektetése folytán akár a pályatesten, akár annak tartozékain módosítások volnának eszközöndők, vagy fontos közérdeke miatt a pályatestnek és tartozékainak az illető út, utca vagy tér más részére való ideiglenes vagy végleges eltolása válnék szükségessé: köteles társaság a szükséges módosítások, eltolások s illetve visszahelyezések munkálatait kárterítési igény nélkül teljesíteni; de viszont tartozik a város a társaságnak felmerülő saját költségeit a vonatkozó számla benyújtásától számított (30) harmincz nap alatt megtéríteni. A költség-számlába nem számítható be azonban a felhasználott felépítményi anyag értéke.

Ily módosítási és visszahelyezési munkákat szükségessé tevő csatorna-, légszesz- vagy vízvezeték fektetési munkák, vagy egyéb közérdekelő létesítések megkezdését a város legalább (3) három héttel korábban fogja a társaságnak tudomására juttatni, hogy az utóbbi ellenőrzési jogát gyakorolhassa. Halaszthatatlan ilyenmő munkálatok azonban a városi mérnöki hivatal utasítása és vállalkozó ellenőrzése mellett nyomban is eszközölhetők.

18. §. Ha a város a vasut létesítése utáni időben a vasutmentén valamely utcában, uton vagy téren másnemű burkolatot alkalmazni, vagy addig burkolatlan utat, utcát vagy teret burkoltatni kívánna, akkor azt a vasutnak a pályatestén is a saját költségén fogja a város eszközölni. Az ujonnan kövezendő utcákon a Vignol sinek színszemes vagy Phönix rendszerűekkel cserélendők ki.

De a fenntartásra nézve a 15. §. határozmányai mérvadóak.

19. §. A városi vasut üzeme csak közcsatornák építése, légszusz- vagy bármely kövilágítási berendezés, vagy vízvezetéki csövek lefektetése, avagy más városi- vagy állami érdekekben fogantatandó munkálatok, építések, továbbá tömeges kivonulások, diszmenetek, ünnepek fogadtatások és hasonló gyülekezések alkalmából és tartamára szakítható meg, de csakis azokban a helyeken, ahol az akadályok mutatkoznak; így esetekből kifolyólag azonban a vasut forgalmának megszakításáért a társaság kártérítési igényt nem tarthat.

A vasut üzemet magánépítkezésekkel akadályozni nem szabad. Ha ennek daczára a vasut forgalmát magán munkák miatt beszüntetni, vagy átszállással fenntartani volna szükséges, az illető magánmunkák létesítője a társaságnak kártérítéssel tartozik.

Ha (2) kettő napnál — előreláthatólag — tovább tart a szünetelés, jogosítva lesz a társaság a pályát, amennyiben az uttest átalakítása nélkül lehetséges, ideiglenesen áthelyezni. Ugy ezen áthelyezésnek, valamint a visszahelyezésnek költségeit, nemkülönben a társaságnak teljes kártalanítását is, a pálya áthelyezését szükségesé tevő munka létesítője tartozik megfizetni.

Ilyen munkák elrendelése, vagy engedélyezése előtt azonban a társaságot mindenkor meg kell hallgatni és az ő kérelmére azt, kinek érdekében a munkák elrendeltetnek vagy engedélyeztetnek, megfelelő óvadék előzetes letételere kötelezni.

A város köteles hatósági intézkedésekkel is intézkedni az iránt, hogy a vasut forgalmát magánmunkálatok ne akadályozzák, illetőleg, hogy elkerülhetetlen esetekben a forgalom akadályos a lehető legkisebb mértékre és időre szoríttassék és gondoskodni fog arról, hogy eziránt hatóságai intézkedéseinek a legszigorubb fogantatás szerzeszessék.

20. §. A vonalak mentén álló fák nyésését a város teljesíti: ezeknek elmulasztása esetében jogosítva van a társaság a fákat nyéselti.

Szállítási díjak.

21. §. A személyszállítás díjtételei az 1. §-ban foglalt vonalakra akként állapítottak meg, hogy egy-egy vonalszakasz maximális díjtétele (10) tíz fillér lesz s egy menetért, bármely utirány végéig terjedjen is az, (24) fillérnél magasabb díj nem szedhető. Tíz éven alóli gyermekek a rendes díj felét fizetik, (4) négy éven alóli öltben tartott gyermekek után külön díj nem jár. Másrészt a legkisebb menetdíj fejenként (10) tíz fillér.

Hogy azonban a vasut használatára állandóan ráutalt közönség, különösen a munkások és tanulók érdekei figyelembe részesüljenek, mindennemű jegyből fizetek adtnak ki (25) huszonöt százalék engedménnyel és havi bérletek (30) harmincz százalékos engedmény alapján.

A személykocsikon csak egy osztály lesz.

A vasutvonalak szakaszokra osztását a város és a társaság közös megállapodással fogják végezni.

22. §. Az utasok csakis olyan podgyászt vihetnek magukkal a kocsikban, amelyet saját ülőhelyök terjedelmén belül, vagy azon ülőhely alatt, a többi utasok kényelmének zavarása nélkül elhelyezhetnek. Ezen ilymódon elhelyezett kézipodgyászért külön díj nem jár.

Egyéb utipodgyász, mint például nagyobb bőröndöket, ládákat, kosarakat és ahhoz hasonlókat a személyszállító kocsikon csak akkor kell szállítani, ha az utasok kényelmének zavarása nélkül a kocsik előterein (perron),

vagy esetleg azok tetején elhelyezhetők és darabonként (25) huszonöt kilogrammáig nem nehezebbek. Ezekért darabonként ugyanolyan díj fizetendő, mint a megfelelő utvonalon egy felnőtt személyért. Ha a társaság a személyi kíséret nélkül podgyászként és darabárú szállítására külön kocsikat indít, mire azonban nem kötelező, akkor (50) ötven kilogramm díj darabonként (20) husz fillér és minden további (10) tíz kilogrammért (2) kettő fillér viteldíjat szedhet be.

23. §. A teherszállításra nézve legmagasabb szállítási díjjal a leghosszabb vonalra wagon rakományok után a magyar államvasuti díjszabás szerint kezelési és mellékletekeken és a kincstári adón kívül (100) százszáz kilogrammonként (16) tizenhat fillér állapítottak meg.

A fenti maximális díjtétel határain belül a vállalkozó jogosítva lesz a szállítási díjakat az egyes felekkel közvetlenül megállapítani.

Oly illetek és járandóságok, melyeket a társaság az államkincstár, a város közönsége, az államvasutak vagy más jogosultak részére beszedni, átszolgáltatni, illetve fizetni tartozik, mint pl.: a terhek utáni követelmények, városi illetek, a fenti díjtételekben nem foglaltatnak s ezeken felül fizetendők. A fel- és lerakásért és mérlegelésért járó díjtelek a magy. kir. államvasutakénál nagyobbak nem lehetnek.

A város számlájára történő szállításoknál a fuvardíjkból 10% engedmény biztosítottak.

24. §. A társaság jogosítva lesz a személy- és teherszállításokra megállapított díjteleket leszállítani, kedvezményeket engedélyezni és ezeket ismét megszüntetni.

25. §. Amennyiben a város követel-, ut- vagy hidvám beszedést rendel el, azt a társaság a saját részére megállapított díjteleken felül a közönségtől a már eddig is folytatott gyakorlat szerint beszedni s a városi pénztárba beszállítani tartozik. Ezért a teljesítményért a város a társaságnak ugyanazt a jutalékot fogja fizetni és esetleg egyéb kedvezményeket nyújtani, amelyeket a magy. kir. államvasutaknak fizet, illetve nyújt. A város azonban sem ut-, hid- vagy követelmény címén, sem pedig más címen nincsen jogosítva a vasutból olyan díj fizetését követelni, melyet a gyalog- vagy kocsin közlekedő közönségtől is hasonlóan címen nem szed.

26. §. Ugy a személy-, mint az áru díjszabás érvényességéhez a kereskedelemügyi m. kir. miniszter jóváhagyása szükséges, aki a város és a társaság közt a díjszabások, nemkülönben a vonalszakaszok és menetrend megállapításánál netán felmerülő differenciák tekintetében végérvényesen dönt.

Üzemszabályok és menetrend.

27. §. A társaság köteles a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter által jóváhagyandó üzemszabályzat határozmányait mindenben pontosan betartani.

28. §. A megálló és átszálló helyek számát és helyét, a város közönsége kívánságának figyelembe vételével, a múltanrendőri bejárás alkalmával, a bizottság állapítja meg. Ha később újabb megállóhelyek létesítése, vagy a régiek áthelyezése válnék szükségesé, az csak a város egyetértésével és a magy. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőséghez való bejelentés mellett történhetik.

A társaság a maga vasuti menetrendjét a városal egyetértőleg fogja esetről-esetre megállapítani és a keres-

kedelemügyi magyar királyi miniszterhez jóváagyás végett felterjeszteni.

29. §. A személyszállító kocsik április 16-ától október 15-éig reggel 6 órától este 10 óráig, október 16-ától április 15-éig pedig reggel 7 órától este 9 óráig tartoznak közlekedni; ezen közlekedés időt azonban a társaság ki is terjesztheti és a város tanácsának engedélyével meg is rövidítheti.

A nyári időszakban a MÁV. állomás és a nagyerdő közötti fővonalon este 11-ig 20 perces időközben vonatok indíthatók. Ugyszintén vonatok indítandók a színháztól előadás végével a szűkséghöz képest.

A vasúti pályaudvarokba a fent meghatározott időközön belül érkező és induló vonatokhoz a családokozások még a m. kir. államvasutak vonatainak késése esetén is lehetőleg biztosítandók.

30. §. A személyszállító kocsikat a MÁV. pályaudvar és a Bika szálloda közti vonalszakaszokon legfeljebb öt percnyi időközben kell jövet-menet indítani. A többi vonalrészekben pedig jövet-menet 10 percenként.

Jogosítva van a vállalkozó a kocsikat rövidebb időközökben is indítani, valamint jogosítva van a közönség által kevesebb igénybe vett vonalokon és napszakokban a városi tanács előzetes engedélyével az üzemet korlátozni vagy be is szüntetni. Viszont köteles a tanács felhívására ilyen szakaszokon az üzemet ismét helyreállítani.

A menetrendre vonatkozó eme határozmányok a város és társaság által revidélandók az első 10 év után abban a tekintetben, hogy azokon a vonalokon, ahol a személyszállításhoz származó bruttó évi bevétel kilométerenkint (30,000) harmincezer koronát meghalad, 5 perces közlekedés követelhető.

31. §. A közbiztonság, közisztaság és közegészség érdekében az illetékes hatóságok által kibocsátott rendeleteket a forgalomban és pályafentartásban pontosan be kell tartani.

32. §. A kalauzok és kocsivezetők szolgálatukban tisztességes egyenruhát és szembeöltő számot tartoznak viselni.

33. §. Rongyos és piszkos ruházatu, részeg vagy garázda viselkedésű, undorítóan vagy ragályosan beteg egyéneket a kocsikban szállítani tilos. Bűzös s az egészségre ártalmas, a biztonságot vagy tisztaságot veszélyeztető vagy undort keltő tárgyakat, továbbá kutyákat vagy más állatokat a személyszállító kocsikon szállítani tilos.

A város részvétele a vállalatban.

34. §. Hogy a város a maga részéről is elősegítse a még 32 évig tartó jelenlegi vasúti engedély lejártá előtti is a modern közlekedés megvalósítását és figyelemmel arra is, hogy a most fennálló területhasználati szerződésben megállapított beváltási kötelezettség helyébe a villamos vasúti engedély lejártával az ingyenes háramlás lép, továbbá arra, hogy a város részére a korábbi beváltási jog és a vállalat hasznában való részesedés is biztosítottatik, a város az engedély első 10 évre a vasutnak üzemi szubvenciót ad és ehhez képest a város a társulatnak a villamos vasut üzembehelyezését követő naptári felével kezdődőleg tíz éven át 40,000—40,000 (Negyven-Negyvenezer) koronát fizet előzetes felévi részletekben és erről feltétlen fizetési kötelezettséget tartalmazó és leszámitolásra alkalmas külön kötelezvényt vagy részkötelezvényeket fog kiállítani. Viszont a város a tár-

saság mindenkori mérlege szerint kimutatott tiszta nyereségnek 5%-ot meghaladó részében következőkép részesül:

a) a tiszta nyereségnek (5) öt %-ot meghaladó, de (6) hat %-ot meg nem haladó részéből (10) tíz %-ot,

b) a tiszta nyereségnek (6) hat %-ot meghaladó, de (8) nyolcz %-ot meg nem haladó részéből (25) huszonöt %-ot,

c) a (8) nyolcz %-ot meghaladó, de a (10) tíz %-ot meg nem haladó részéből (30) harmincz %-ot,

d) a (10) tíz %-ot meghaladó részéből pedig (40) negyven %-ot kap a város.

A városnak a fentebbiek szerint járó részesedését a vállalkozó az évi mérlegnek a közgyűlés által való megállapítása és a közgyűlés határozatának miniszteri jóváhagyás után legkésőbb harmincz (30) nap alatt tartozik a város pénztárába befizetni.

A városnak biztosított jogok. Háramlás, megváltás.

35. §. Igazolással ellátott, szolgálatban álló városi rendőrőrszervezők, rendőrök, valamint tíz esetén tűzoltók a közúti villamos vasutat díjtalanul használják.

A városi hatóság egyéb hivatalos közegei részére névre szóló (20) husz szabad-menetjegyet tartozik a társaság kiadni.

36. §. A szerződés lejártá napján reggeli 5 órakor a jelen szerződés tárgyát képező összes vágányok, építmények az összes épületekkel és gépekkel, telekkel, valamint a vasúthoz tartozó személy- és teherszállító és egyéb forgalmi eszközökkel és egyéb, a vasut céljaira szolgáló minden ingó és ingatlanul és összes tartozékaival és pedig a városnak ugy belső, mint külső területén, továbbá a beruházási és leírasi alapok, valamint vállalkozónak az egész vállalati idő alatt tulajdonába jött szabadalmak használati joga teljesen thermentesen, ingyen és kártérítési igény nélkül teljes jó, használható, üzemképes állapotban átmev a város tulajdonába és birtokába.

A város jogosítva van saját közegei által a vasutnak minden tartozékát minőség és mennyiség szerint állandóan ellenőrizni, ezenkívül a szerződés lejártakor a város tulajdonába átadandó tárgyak mennyiségének és minőségének megállapítása végett a jelen szerződés lejártá előtt öt évvel bizottságilag leltár veendő fel.

Köteles lesz a vállalkozó az átadáskor az üzem akadálytalan (1) egy hónapi folytatására minden néven nevezendő elhasználati és fentartási anyagot is díjmentesen átadni.

Ha vállalkozó mindazon tárgyakat, melyeket az előzők szerint felvett és utólag a szerződéshez — ennek kiegészítő részeként — csatolandó leltár alapján átadni tartozik, a város közönségének üzemképes jó állapotban át nem adná, vagy át nem adhatná, köteles a megfelelő értéket készpénzben megtéríteni.

37. §. A városnak jogában áll, hogy a jelen szerződés tárgyát képező vasutat és annak az előző §-ban megjelölt tartozékait a szerződés lejártá előtt is és pedig az üzem megkezdésétől számított 20-ik évtől fogva kettő évi előzetes felmondás után megváltás utján tulajdonába vehesse és a jelen szerződést megszüntethesse.

Ezen megváltás ára az üzem megkezdés napjától számítva husz (20) évtől (25) huszonöt évig a befektetett tőke és annak husz (20) %-a.

Huszonöt (25) évtől-harmincz (30) évig a befektetési tőke és annak tizenöt (15) %/o-a.

Harmincz (30) évtől harminczöt (35) évig a befektetési tőke és annak tíz %/o-a.

Harminczöt (35) évtől negyven (40) évig a befektetési tőke és annak öt (5) %/o-a.

Negyven (40) évtől ötven (50) évig a befektetési tőke.

Ötven (50) évtől ötvenöt (55) évig a befektetési tőke ötven (50) %/o-a.

Ötvenöt (55) éven túl a befektetési tőke huszonöt (25) %/o-a.

Befektetési tőkének tekintetik az az összeg, melyet a társaság a vasut engedélyben és ennek függelékeiben megállapított alapítókéiből a villamos vasutba és annak az előző §-ban megjelölt tartozékaiiba üzleti könyvei szerinti tényleg befektetett.

A város fenntartja magának a jogot, hogy úgy az első, mint a későbbi újabb beruházások tekintetében saját kiküldött-közgei-utján szerzenen meggyőződést, hogy mennyit tesz minden esetben a tényleg befektetett összeg.

A megváltási jog gyakorlása esetén a birtokbavétel mindenkori az illető év január havának 1. napján reggel öt (5) órakor történik, amikor a társulat a megváltás tárgyát képező vasutat összes tartozékaiival teljesen üzemképes, használható jó állapotban — a megváltási ár egyidejű kiegyenlítése ellenében — a városnak átadni, az engedélyokiratot pedig előzetesen kieszközölendő jóváhagyás alapján átruházni tartozik.

A be nem fektetett beruházási tartalék megváltás esetén nem vették a vasut tartozékának.

Ha a társaság az átadást nem teljesítené, jogában áll a városnak, hogy a megváltási ár bírói letétbe helyezése mellett önmaga kérje az engedélyokirat átruházását és hogy a vasuti vállalatot összes ingó és ingatlan tartozékaiival, úgy amint azt a társulat átadni tartozott volna, bírói eljárás mellőzésével közigazgatási uton birtokába vegye.

Az utóbbi jog biztosítatik a város részére az esetre is, ha a társaság a szerződés tárgyát képező vasutat és tartozékait az átháramlás beállta esetén bármi okból átadni vonakodnék. Viszont jogában áll a társaságnak, hogy ha úgy találja, hogy a város szerződésellenesen helyezte magát birtokba, igényeit birtokon kívül bírói uton érvényesítse. Ha a megváltás időpontjában a vasut és annak tartozékai szerződésellenesen meg volnának terhelve, a város megfelelő fedezeti összeget megváltási árból visszatárhathja és a szükséges tartamára leféléleg kezelheti.

38. §. Vállalkozó a vasutat és a tartozékait sem zálogjoggal, sem egyéb jogokkal telekkönyvileg nem terhelheti meg. Jogosítva van a város vállalkozónak a városi területen emelendő építményekre a jelen szerződésben biztosított átháramlási, illetőleg megváltási jogot, valamint a jelen §. első bekezdésében körülírt megterhelési államát saját költségén telekkönyvileg feljegyeztetni.

39. §. Akár a jelen szerződés időtartamának lejárta folytán, akár megváltás útján vagy bármely más ezimen jut a város a vasútnak birtokba, szabádmáni díjat a társaságnak a vasutnál netán alkalmazott szabádmáni tanulmányokért fizetni nem fog.

40. §. A városnak joga van a szerződés egész tartama alatt jogának biztosítása végett az üzem kezelését ellenőrizni

Évégből a város egy három tagu bizottságot küld ki, mely bizottság jogosítva van esetenként még bevándorolt szakértőkkel magát kiegészítve, vizsgálat útján bármikor a vasútnak és tartozékainak jókarban és kellő mennyiségben létele, valamint az üzem helyes kezelése általában jelen szerződés összes feltételeinek pontos teljesítése iránt a helyszínen meggyőződést szerzeni.

Fent említett bizottság tagjainak neve a tanács által vállalkozóval előre közölendő s vállalkozó tartozik a bizottságnak a megkívántott felvilágosításokat minden alkalommal megadni.

Az ellenőrző felügyelet azonban oly módon gyakorolandó, hogy azáltal az üzem menete ne zavartassék és a vállalkozó ne zaklattassék.

A vállalat minden munkájánál, valamint az alkalmazandó személyzetnél is egyenlő feltételek mellett helybeliek előnyben részesítendők.

Községi közterhek.

41. §. A város a társaságot a városi vasut üzemének megkezdésétől számított első tizenöt (15) esztendőre felmenti a községi, illetőleg törvényhatósági adó és egyéb községi, illetőleg törvényhatósági közterhek viselése alól.

A szerződés megszűnése.

42. §. A város ezt a szerződést lejáratá előtt megszüntetheti, a megváltás esetét kivéve, akkor, ha a társaság esdősé jut, vagy a vasut építésére és üzemeltetésére nyert kormányhatósági engedélyt a törvényben, vagy az engedélyokiraton kikötött okból megvonják.

Ha a társaság a vasuti üzemet az összes vonalakon 3 hónapig jogellenesen szüneteltetné anélkül, hogy továbbfolytatása iránt kellő biztosítékot nyújtana és ha a társaság az üzemszünetelést elodagható okokkal nem igazolná, a város a szerződés megszüntetése végett az engedély megvonását hozhatja javaslatba a kereskedelemügyi m. kir. miniszernél.

A szerződés megszüntetését kimondó városi határozatot csak jogerőre emelkedés után szabad foganatosítani.

Ha az előző pont értelmében jelen szerződés megvonásának, illetve jelen szerződés megszűnésének esete bekövetkezik és a város a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével és az engedélyokiraton foglalt összes feltételek kötelező átvétele mellett, mint jogutód a vasut üzletét folytatni nem kívánja: akkor a város jogosítva van a helygyi és kereskedelemügyi m. kir. miniszter úrak engedélyével a vasutat és annak összes tartozékait, vagy ha a vasut még kiépítve nem volna, az addig teljesített munkákat becsértekben átvenni, vagy pedig a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével bírói árverésen eladni és a társaságot a ráeső tényleges résznek kifizetése által kielégíteni, avagy a vasutat még a hátralevő időre a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével haszonbérbe adni és a vállalkozóinak a befolyandó bérösszegeből aránylagos részt adni.

Az ekként befolyó vételárból a várost illeti olyan hányadrész, amint hányadrész a (60) hatvím évrök a vasut üzembehelyezésétől a megvétel s illetve árverési eladás napjáig letelt. A vételár többi része a társaságot illeti.

A vasut bevételé és kiadása a megvétel s illetőleg eladás napjáig a társaságot illeti.

Vis major

43. §. Nem a társaság hibájából, eredő, rendkívüli akadályok, ugymint háboru, földrengés, vízáradás, nagy esőzés vagy havazás, tűz, lázadás, munkás-sztrájk s a vis major egyéb esetei a szerződés feltételeinek betöltése tekintetében az akadály minősége, és mérvének megfelelő mértékben mentesítést képeznek.

Köteles azonban a társaság az ily módon támadt akadályokat feljebb erővel és lehető rövid idő alatt eltávolítani.

A szerződés átruházása

44. §. A társaság jogosítva van ezt a szerződést a benne foglalt összes jogokkal a kötelezettségekkel Debreczenben, székhellyel bírő, más részvénytársaságra átruházni.

Másra az átruházás csak a város előleges jóváhagyásával történhetik, de a jóváhagyást a város elfogadhatók nélkül meg nem tagadhatja.

A szerződés bélyege és illetéke

45. §. A jelen szerződés után járó bélyeg és illeték egészen a társaságot terheli.

A szerződés hatálybalépése és tartama

46. §. A jelen szerződés mindkét félre csak az esetben válik kötelezővé, ha azt a belfüggő és kereskedelemügyi m. kir. miniszterek jóváhagyják és a társaság az engedélyt a Debreczeni Helyi Vasutnak villamos üzemre való átalakítására és az újvonalak létesítésére megkapja és elfogadja.

A társaság köteles azonban a jelen szerződés kormányhatósági jóváhagyásától számított (6) hónap alatt a vasut közigazgatási bejárásának megtartására szükséges intézkedéseket megtenni.

Jelen szerződés érvényének időtartama a vasut villamos üzemének megkezdésétől számítandó hatvan (60) évben állapítatik meg.

47. §. Ennek a szerződésnek jogérvényessé válása és a kormányhatósági engedélykirat kiadása esetében a város és a társaság közt a Helyi Vasut céljaira használt városi közterületek átengedése iránt, most fennálló szerződések hatályukat veszítik, kivéve a Lehmann József lovag és a város közt 1883. évi augusztus 2-án és 4-én megkötött, továbbá a Balla Mihály és társai és a város közt

megkötött és a tanácsai határozattal módosított és a társaságra átruházott szerződés azon határozmányai, amelyekkel a város a társaságnak igazgatói épület, forgalmi telep, ló-telep, áruaktár stb. céljaira városi területeket használatul átengedése, amely határozmányok tehát továbbra is érvényben maradnak és a jelen szerződés egész időtartamára kiterjesztetnek.

Mindaddig azonban, míg a villamos közötti vasut üzembe nem helyeztetik, a most fennálló szerződések ideiglenesen még érvényben maradnak és a társaság a villamos üzem megkezdéséig vasuti üzemét a fennálló szerződések értelmében folytatja.

Bírói illetékesség

48. §. Ha ebből a szerződésből per támadna, a törvény által megengedett esetekre a sommás eljárás s

a debreczeni kir. járásbírótság illetékessége, egyéb esetekre nézve pedig a debreczeni kir. törvényszék illetékessége köttetik ki.

Néhány szó az új adótörvényről.

Közlő: Nagy Gyula vár. adóigazgatói hivatalnok.)
(Folytatás.)

II. Házadó

A házadó tárgya minden lakóház és minden más állandó jellegű épület.

A pusztai telek tulajdonosa, ha az épület másé, szintén megrovatott adóval, de nem házbéradó, hanem járadékként cimen.

Az adórendszer e nemből továbbra is két formában marad, t. i. házbéradó és házosztályadó.

Házbéradó a bérbe adott lakrészek; házosztályadó a tulajdonos által használt lakrészek után fizetendő. Ez utóbbi kétféle adó azonban megszűnik, ha valamely községben, városban a bérbeadott lakrészek száma meghaladja a tulajdonosok által lakott lakrészeket s ily esetben általános házbéradó vettetik ki.

Az új adótörvénynek azonban a Debreczenben házbéradót fizelőkre nézve van egy nagyon sérelmes intézkedése is; ugyanis nagyobb és gazdálkodással foglalkozó városokban és ahol nagy a határ — mint Debreczen sz. kir. városé is, — soha, vagy jó időbe kerülne, míg az általános házbéradó behozható volna, mert a tanya-épületekre ki lett mondva, hogy osztályadó alá esnek s így a szőlőkerti pajták és tanya-épületek oly nagy számmal szaporítják a házosztályadó alá eső lakrészeket, hogy a bérbeadottakat jóval túlhaladják.

Az új adótörvény azonban segít a dolgon és igen ügyesen. Ugyanis oly városokban, ahol 15,000 léleknel több lakik, körzetet csinál, vagyis kihat egy részt a város területéből, azt külön vételet fel s ha ezen a körzetben belől több lesz a bérbeadott lakások száma a tulajdonosok által elfoglaltaknál: — általános házbéradót vet ki. Így aztán néhol, ha az egész város nem is, de egy részét bevonhatja általános házbéradó alá. Debreczenben, sajnos, még csak egy részről se lehet szó a körzetek alkalmazásával, hanem aligha az egész város általános házbéradó alá nem lesz vonva.

Ugyanis a lakott város területe a város szélétől kifele számított egy kilométeren belül állapítatik meg, vagyis a szőlőskertek és majorsági földek fognak csak a városhoz, mint belsőség eszoltatni házbér adózásilag először; ezt a belsőséget pedig 6 körzetre fogják beosztani és pedig a mai I—VI. kerületek határvonalain belül, mert, hogy ki ne játszathassék a törvény, az új adótörvény értelmében annak élébe léptetése után új politikai kerületeket alakítani nem szabad.

No most már tisztában lehetünk Debreczennel; bizonyos, hogy általános házbéradó alá esünk; a külsőségekben megmarad a régi állapot és ezzel elvesztünk 1337 tanya-épületet és a 6—7 év óta alakult telepeken mintegy 1500 lakóházat, pedig 6 év előtt éppen ezen épületek mentették meg városunkat az általános házbéradótól.

Ebben az esetben az adókülönbözetre pár példával mutatok rá.

Eddig egy szoba után, ha a tulajdonos lakta, házostályadót fizetett: 2 kor. 40 fillért; ha két szobát foglalt el: 7 kor. 20 fillért, így tovább stb.

Most, ha az általános házbéradó alá találunk esni, megértékelik a tulajdonos által lakott lakrész lakbér értékét és p. o. ha egy szoba után megállapítanak 200 koronát, (hogy ennyiért bérbé lehetne adni) 30%-ot leütnek kopás, renoválásra s az így maradt 140 korona után kiszabatik a házbéradó 11%-kal, amely kitesz 15 kor. 40 fillért, a két szobás lakás után kétszer annyit s így tovább, még ezt is csak három évig, mert a törvény értelme szerint három év múltán már nem 11%, hanem 14%-a lesz az adó a házbér tiszta jövedelemnek.

Most már, miután a mellék adók csaknem oly összeget tesznek ki, mint az egyenes adó: érthető, hogy a háztulajdonosok adója tetemesen megnövekedik.

Az első felvételt már ez év októberre elrendeli az utasítás, hogy az év végéig felülvizsgálható legyen. A felvett adatok a házadó-kataszteri ívbe bejegyzendők s ott állandóan nyilván tartandók. Többször azonban általános felvétel nem lesz. A tulajdonos tartozik bejelenteni, ha bérlője a lakásból eltávozik s az üresen marad; ezen időről, míg ujabbán ki nem adja, — adót nem fizet; jaj azonban annak, aki, ha az üresen maradt lakást ujabb kibérlés esetén azonnal be nem jelenti; 2—200 koronáig büntethető.

Ha pedig, — mint ez eddig sokszor előfordult, — a házbéradó vallomási ív még kitöltés előtt iratja alá a tulajdonos a bérlőkkel, hogy később kevesebb házbér összeget jegyezzen be az ívbe: 5—200 koronáig büntethető és pedig annyiszor, ahány bérlő írta alá így a házbérbevallási ívet.

A puska tehát felhuzott ravasszal várja azokat a háztulajdonosokat, akik a legesekélyebb összegig is meg akarják károsítani a kincstárt, mert azt már igazán mindnyájan tudjuk, hogy feljelentő bőven lesz, plane, ha még a büntetésből valamelyes %-ot kap a kincstártól.

Szolgáljon némi vigaszul ezen adónemnél is, hogy az eddig minden ingallannal bíró adózóra kiszabott II. osztályu odó megszűnik és hogy ha a bérlő úgy távozik el a lakásból, hogy a házbér-adót nem tudta kifizetni, illetve az rajta behajtható nem lesz, — kérelemre a kárba vesztett összeg után járó adó töröltetik; ezt azonban igazolni kell hitelt érdemlő adatokkal.

Minden attól függ tehát, hogy a bejelentendő körzetekben a bérbeadott lakások száma tulajdaj-e a tulajdonosok által lakottakat, vagy nem? Ha igen, — amelyben csaknem bizonyos vagyok, — ugy az általános házbéradó, melynek réme már 12 év óta kísért, — városunkban elkerülhetetlen.

A következő alkalommal a tőkekamat- és járadék-adóról ismertetek egyet-mást.

Hírek.

— Személyi hír. *Csanak János* és *Bakonyi Samu* dr. országgyűlési képviselőink a székely kongresszusra városunkba érkeztek és a gyűlésen résztvettek.

— Tb. főügyészek. *Weszprémy Zoltán* főispán Baecs Dezső dr. és Fejér Ferenc dr. ügyvédek t. városi főügyészekké nevezték ki.

— Kinevezés. *Somogyi Rezsőt* Kovács József polgármester a számvevőséghez számgyakornokká nevezték ki.

— A Csokonai-kör közgyűlése. A Csokonai-kör június hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor a Csokonai-házban (Hatvan-utca 23. sz.) rendes közgyűlés tárgysorozata a következő: Elnöki előterjesztés egy tiszteletbeli tag választására és írók üdvözlésére nézve. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1908. évi munkájáról. Számvizsgálók jelentése az 1908. évi pénztári forgalomról. Az 1909. évi költségelőkészítési Tisztviselők, számvizsgálók és tizenhét választmányi tag választása. Esetleges indítványok.

— Kítüntetett tanár. A genfi egyetem biológiai fakultása elhatározta, hogy Balogh Ferenc debreczeni biológiai tanárt tiszteletbeli biológiai doktorrá választja meg. A genfi egyetem a tudós tanár nagy tudománya előtt hódol meg, mikor ezt az értékes címet megadja.

— Meghívó. A debreczeni jótékony nőegylet f. évi június hónap 6-án, azaz vasárnap délelőtt 11 órakor a nőipariszkola nagyertermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés az elmúlt évről. 2. Az évi számadás bemutatása. 3. A számvizsgálók jelentése. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok. Ezen közgyűlésre az egylet összes alapító-, pártoló- és rendes tagjait tisztelettel meghívom. Debreczen, 1909. május 24-én. Veressné Szathmáry Teréz, nőegyleti elnök.

— **65.000 korona honorárium.** A Szegeden 1.500.000 korona, költségen létesítendő fogadalmi templom terveit és költségvetését a belügyminiszter e napokban jóváhagyta. Az építés költségei 1.200.000 koronában, a berendezés költségei 300.000 koronában állapított meg. Az építés és berendezés részleteinek kidolgozásával, valamint az építés vezetésével és ellenőrzésével Schutek Frigyes műegyetemi tanárt bízták meg, kinek tiszteletdíja és költségei fejében az alábbi összegeket állapították meg és pedig az épület után 48.000 korona, a belső berendezés után 21.000 korona, utazási utalány fejében 4000 korona és végül a helyi építési iroda személyi és egyéb költségeire 14.444 korona összesen 88.000 koronát.

— A székely kongresszus lefolyása. Nagy érdeklődés mellett folyt le a héten a székely kongresszus városunkban. A közgyűlés után a vendégek megtekintették a pallagi gazdasági akadémiát, este a színházban voltak, szerdán pedig a Hortobágyra mentek.

— Kítüntetett cselédek. A földművelésügyi miniszter díszes öltözet és negyven daruk tíz koronás aranyat küldött Kovács József polgármesterhez azzal, hogy azokat Tóth István, Gáll Lajos, és Czirják Sándor kítüntetett gazdasági cselédek kezébe juttassa él. Az ökleveleket és egyenként száz koronás jutalmakat díszes ünnepség keretében fogják átadni a hű cselédeknek, akikben a miniszter jutalma igen derék és hűséges embereket ért.